

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Dagtilbud Sydvest 2021

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vi har fra efteråret 2018 og i hele 2019 i alle afdelinger haft den styrkede pædagogiske læreplan på alle afdelingsmøder, hvor det pædagogiske grundlag, læreplanstemaerne og læringsmålene er blevet gennemgået og drøftet. I 2020 er vi gået i dybden med udvalgte begreber og læreplanstemaer. Den styrkede pædagogiske læreplan "Rammer og indhold" er uddelt til alle medarbejdere.

Vi har særligt fokus på, at kvalificere det pædagogiske læringsmiljø, så det tilgodeser alle børns behov hele dagen. Vi har også en særlig opmærksomhed på, at de øvrige skriftlige produkter vi anvender i dagtilbuddet, understøtter arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan. På en fælles temadag har vi sat fokus på, hvordan neuropædagogisk tilgang kan gå hånd i hånd med den nye styrkede læreplan.

Vi har haft et særligt fokus på udvikling og differentiering af læringsmiljøer og har truffet beslutning om at afprøve Tegn på læring 2 som evalueringsværktøj. Som dagtilbud har vi haft særligt fokus på at alle afdelinger fik begyndt arbejdet med at udvikle en evalueringskultur, som beskrevet i rammer og indhold. Vi vil fortsat have et særligt fokus på, at børneperspektivet bliver en central del af evalueringsarbejdet

Der har været sat særligt spot på læring hele dagen og formidling af dette til forældre - altså et opgør med "9-12" læring.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi har i alle afdelinger stor fokus på at implementere den nye styrkede læreplan. Vi har gennemgået "Den styrkede læreplan" og drøftet, hvordan vi kan justere vores praksis med fokus på læringsmiljøer samt justering af egen faglig praksis.

På stuemøde, pædagogmøder og afdelingsmøder har vi sammen med medarbejdere drøftet, reflekteret over og evalueret vores pædagogiske praksis. På ledermøder har vi afprøvet forskellige materialer, samt taget beslutning om hvilke materialer, der vil give bedst mening ind i vores dagtilbud. De metoder vi har valgt at bruge er Redskab til selvevaluering, Tegn på læring 2 samt andre af de materialer der er udviklet i forbindelse med Den nye Styrkede læreplan.

Vi har med udgangspunkt i evalueringsmaterialet "Tegn på læring II" særligt fokus på de læringsmiljøer vi skaber for alle børn hele dagen, at inddrage børneperspektivet, samt sprog og kommunikation. Vi har dykket ned i de pædagogiske grundlag, for at blive skarpere på, hvor vi kan justere os for at opnå øget kvalitet

i kerneopgaven. Vi har haft fokus på at skabe en evalueringskultur, der er systematisk og inddrager børneperspektivet. Vi har brugt "redskab til selvevaluering" til at analysere og evaluere vores pædagogiske praksis, det er en proces der aldrig stopper.

I 2019 blev der uddannet fyrtårne med fokus på Natur, udeliv og science og de er inddraget i evalueringsarbejdet. I 2020 har vi kombineret fyrtårnsprojektet "Kommunikation og sprog" ift. implementering af den nye styrkede læreplan. Afdelingerne har udvalgt særlige temaer, der er blevet arbejdet med. I 2021 er fyrtårnsprojektet "krop, sanser og bevægelse", hvor fyrtårnene vil være en del af arbejdet med evalueringskulturen. Vi har arbejdet på, at få styrket evalueringsarbejdet ved hjælp af børnenes egne udsagn i stedet for kun at basere evaluering på iagttagelser foretaget af det pædagogiske personale.

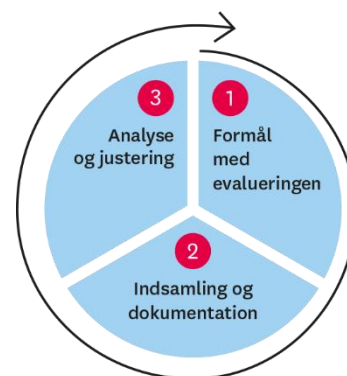
Vi er blevet klogere på, hvor vi er godt på vej, og hvor vi har brug for at arbejde mere med vores pædagogiske praksis.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

I 2019 har alle afdelinger haft repræsentanter med i to arbejdsgrupper - henholdsvis en arbejdsgruppe fra vuggestue og en arbejdsgruppe fra børnehave. Arbejdsgrupperne har arbejdet med praksis eksempler på, hvordan den styrkede pædagogiske læreplan både gør og kan folde sig ud i vores dagtilbud. Arbejdsgruppernes input har været grundlaget for udarbejdelsen af den lokale pædagogiske læreplan, som blev introduceret januar 2020. De pædagogiske ledere har arbejdet i par med den konkrete udformning af læreplanstemaerne.

Det seneste år har vi uddannet sproglige fyrtårne og haft fokus på det sproglige læringsmiljø - som i resten af Randers Kommune. Med fyrtårns indsatserne har der særligt været et overordnet fokus på fyrtårns temaerne og herunder har de pædagogiske mål haft et særligt fokus. Dette udsprunget af fyrtårns processer med diverse ideer og materialer, samt hvad opgaven har kaldt på lokalt.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Nedenfor ses et udpluk af den evaluering der er gennemført i Dagtilbud Sydvest.

Børnehuset Overvænget:

Kommunikation og sprog: Vi har haft fokus på egen tilgang i relationen og hvad det er vi som voksne bidrager med i samværet.

Hvilke rum for læring og læringsmiljøer får vi skabt for børnene og hvordan understøtter vi børnenes læring, udvikling, trivsel og dannelse bedst muligt.

Børnefællesskaber, sociale kompetencer, dannelse etc.: Vi har anvendt materialet Fri for Mobberi til at understøtte det faglige arbejde i læringsmiljøet.

Børnehuset Gudenådal og Børnehuset Stevnstrup:

Overordnet har vi haft fokus på at implementere den nye styrkede læreplan i vores hverdag og koble den til alle de læringsmiljøer, udfordringer, aktiviteter og tiltag vi har arbejdet med. Det ses ud fra de temaer der er valgt at det er lykkedes for de enkelte grupper at se på, hvad de som voksne tilbyder børnene - dette ses især fordi de fleste af de emner der er taget fat i udspringer fra struktur, rutiner og hvad vi som voksne tilbyder børnene.

Læring hele dagen: Vi har i perioden haft et særligt fokus på at sætte rutiner og overgange under lup. eks: Tidsrummet mellem kl 8 og 9 opleves kaotisk af børn, forældre og medarbejdere og vi vil derfor gerne øge kvaliteten i dette tidsrum.

Vi oplever uro ved fri leg på stuen, under oprydning og under maden. vi vil gerne skabe mere ro, så alle børn er i fokus. og alle har mulighed for at udvikle sig og blive hørt.

Vi vil gerne skabe en anden kultur omkring vores måltider.

Overgangen mellem spisning, toilet og garderobe

Forældresamarbejde omkring læring hele dagen. Formidling, så forældre bliver opmærksomme på al den læring der sker.

Sprog og kommunikation:

Med udgangspunkt i fyrtårns projekterne har vi haft et særligt fokus på de sproglige læringsmiljøer. Vi har forsøgt at koble de sproglige læringsmiljøer sammen med de ting vi i øvrigt har haft fokus på. Eks:

I forlængelse af vores andet fokusområde med sociale kompetencer vil vi også arbejde med at styrke børnefællesskabet og de sproglige kompetencer, da vi oplever at der er børn på stuen som er udfordret både socialt og sprogligt

Børneperspektiver: Der er generelt arbejdet med at inddrage børneperspektiver i alle de mål, tiltag og evalueringer der er sat i gang. Vi har været optaget og vil fortsat være optaget af hvad børnene kalder på og være nysgerrige på hvordan vi indretter læringsrum der imødekommer deres "kalden" - uanset om den er høj eller lav, tydelig eller utydelig.

Eks. Børn der lige er startet i børnehaven kan være utrygge ved forandringer. De skal afleveres et nyt sted, med nye voksne, nye kammerater, nye omgivelser og nye krav. Fokus er at skabe struktur og genkendelighed der giver mening for børnene.

Tegn på læring2: Skift fra SMITTE til Tegn på læring2

Børnehuset Æblehaven:

Læring hele dagen: I forhold til at skabe læring hele dagen, blev vi opmærksomme på at vi primært drøftede den læring der foregik i planlagte aktiviteter i formiddagstimerne. Vi blev derfor nysgerrige på, hvordan vi kunne øge fokus på både planlagte og spontane aktiviteter i hele åbningstiden – dog med særligt fokus på eftermiddagstimerne.

Sprog og kommunikation:

Vi har i forhold til temaet haft særlig fokus på, hvordan små sproglige opmærksomheder som ex. øjenkontakt og nærvær kan øge fokus på barnets sproglige læringsmuligheder. Yderligere har vi valgt at inddrage forældrene for at skabe sammenhæng mellem daginstitutionen og hjemmet.

Barnets sprog er vigtig for barnets læring i alle sammenhænge, og vil derfor altid være et emne vi skærper vores opmærksomhed omkring.

Børnehusene i Langå:

Vi har fokus på dialogens betydning for interaktion børn og børn imellem og mellem børn og voksne og dertil også det enkelte barns sproglige og kognitive udvikling.

Vi har gennem nyhedsbreve givet forældrene idéer til, hvordan de også gennem dialogen kan understøtte barnets sproglige udvikling.

Børnehuset Ålykke og Børnehuset Birkebo:

Vi har i begge afdelinger arbejdet med tegn på læring II, der understøtter arbejdet med og udviklingen af en evalueringskultur. Vi har haft særlig fokus på vores pædagogiske læringsmiljøer, herunder hvordan vi kan arbejde udviklende med vores pædagogiske praksis. Vi har særligt haft opmærksomhed på vores rutiner og at tænke læring ind hele dagen. Vi har haft fokus på at inddrage børneperspektiver i højere grad, og haft opmærksomhed på vores formidling af den pædagogiske praksis. Fx at i formidlingen til forældre, sætte mere fokus på hvorfor vi gør det vi gør, hvad børnene lært, øvet eller eksperimenteret med – fremfor at skrive hvilken aktivitet vi har lavet.

Børnehuset Viborgvej:

Vi har været med i projekt "styrket fokus på børns læring" og derigennem arbejdet med børns læring hele dagen og ikke kun i formiddags tiden. Det er nu blevet til en rutine, at børnene ikke kun tilbydes læring om formiddagen, men at der foregår læring hele dagen.

Overgang fra vuggestue til børnehave: Vores mål var at skabe:

- Tryghed og fortrolighed i nye miljøer.
- Relations dannelse – voksen/barn – barn/barn.
- Begyndende legefællesskaber.
- Inklusion i nye sociale kombinationer og har en oplevelse af at være med.

Forstyrrelser ift. børns sproglige udvikling:

- Flere nærværende voksne, der ikke bliver forstyrret af hinanden.
- At vi skærmer de nærværende dialoger mellem børn og voksne.
- At voksne kan sidde og tale stille og roligt med børnene og få talt færdigt.
- At voksnes refleksion over egne indre og ydre forstyrrelser har en afsmittende virkning og positiv effekt på børnenes sproglige udvikling.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Vi har brugt forskellige dokumentationsformer i afdelingerne fx optaget før og efter videoer, lavet praksisfortællinger, hverdagsbeskrivelser til forældre, tegninger og andre produkter der udtrykker børnenes kreative udtryk, børneinterviews, fotos, inddragelse af forældre perspektiver, sprogvurderinger, samtale ark, børns progression.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Herunder ses eksempler fra Dagtilbuddet.

Børnehuset Overvænget:

Vi har lært at med forældres understøttelse af samme fokus, kommer vi længere, end når vi kun har fokus på kommunikationens betydning i afdelingen.

I fyrtårns processen med kommunikation og sprog har vi lært, at det er altafgørende for barnets læring, at vi som voksne giver mulighed for refleksion og responstid i dialogen, hvilket er mest muligt, når voksne tilbyder tid og nærvær.

Vi har lært at det tager tid at arbejde med den styrkede læreplan ift. kulturudvikling og tænkningen heraf. Det er en øvelse at arbejde i processer hele tiden, hvor der kontinuerligt er fokus på den bedste praksis, det bedste læringsmiljø for børnene. Vi når aldrig et facit, vi er hele tiden i proces.

Børnehuset Gudenådalen og Børnehuset Stevnstrup:

Vi har brug for at strukturere vores plads indendørs, for at få rum til læring/leg for alle børn. Vi har været meget ude, hvor der har været højt til loftet, hvilket godt kan give støj og uro indenfor når de endelig kommer ind. Vi har ikke meget legetøj i gang. Mindre plads og vi må ikke blandes med løverne. Vi vil gerne have mere struktur for at kunne skabe flere læringsrum til børnene og give dem voksne der er nærværende ved enkelte aktiviteter.

Forstyrrelser - hvordan er det vi voksne forstyrre os selv og hinanden
Overgange - hvordan skaber vi sproglige læringsmiljøer i overgange og rutiner

Vi har erfaret, at det er meget givende for både børn og voksne at arbejde i små grupper, hvor der er mindst muligt forstyrrelser og mest muligt læring og nærvær. Hvordan overfører vi det til når vi er samlet på stuen eks. om eftermiddagen, hvor vi er færre voksne til at varetage opgaven.

Vi oplever at når vi går i gang med at spise så er der meget uro og støj. Børnene var meget voksne søgende og talte meget højt og råbte højt til hinanden. Vi vil gerne skabe en anden kultur omkring vores formiddagsmad og efterfølgende samling. Vi vil gerne have fokus på at samlingen bliver et bedre læringsrum for børn.

Vi har lært at man ikke kan isolere børneperspektiver, men at det er et helt særligt perspektiv der skal inddrages i alle de læringsrum vi tilbyder vores børn.

Af arbejdet med tegn på læring² har vi lært at se på læringsmiljøer og at evaluere disse. Den tidligere brug af SMTTE havde et hovedfokus på at dokumentere aktiviteter. Gennem brugen af Tegn på læring² er vi blevet skarpere på, hvad vi som voksne erfarer og lærer. Fokus er ændret fra en konkret læring for et enkelt barn til læring omkring læringsrum, samt hvilken effekt det vi tilbyder børnene får for det enkelt barn såvel som for børnefællesskabet.

Børnehuset Æblehaven:

Læring hele dagen er en fremadgående proces, som delvist er implementeret i hverdagen ud fra et struktureret og systematisk perspektiv. Yderligere er vi blevet skarpere på at evaluere den læring der foregår under dagligdagsrutiner som ex. toiletbesøg, bleskift, måltider, påklædning etc.

Vi vil fremadrettet have fokus på at få skabt en systematik i vores evalueringsprocesser. Yderligere vil både sprog, barnets robusthed og dannelse samt inddragelse af forældre blive fremadrettede fokuspunkter.

Børnehusene i Langå:

Vi har, gennem forskellige teknikker og redskaber, lært at give mere plads til barnets stemme og demokratiske processer, der fremmer børnenes muligheder for, at få indflydelse og for at lære at lytte til andres perspektiver.

Vi skal fremover tillægge den pædagogiske tilgang mere værdi i.f.t. at skabe et godt pædagogisk læringsmiljø.

Børnehuset Birkebo og Børnehuset Ålykke:

I begge afdelinger har vi fået øje på hvor meget den tidligere tilgang til den pædagogiske læreplan fylder, og at det kræver et særligt blik, at sikre vi arbejder ud fra den nye styrkede pædagogiske læreplan. Vi oplever at tegn på læring II er et godt materiale til at understøtte den proces.

Vi er blevet meget bevidste om vores betydning for de pædagogiske læringsmiljøer der er i afdelingerne, og ikke mindst udviklingen af dem. Vi er blevet mere bevidst omkring vores kommunikation til forældrene, og betydningen af at skrive fokus fra aktiviteter til læring. Og vi er blevet mere bevidste om at anvende vores faste rutiner samt "mellemrum" som et pædagogisk læringsrum.

Børnehuset Viborgvej:

Vi er blevet klogere på, hvordan vi kan arbejde med overgang flere steder i afdelingen. fx Inden børnene starter i storbørnsgruppen kunne Komet/Jorden komme noget mere på besøg – lidt mere planlagte besøg.

Det kunne også føres ind i skolen. (lige nu er det Corona, men normalvis)

Vuggestuens voksne skal huske at skrive ind i samtalearket, hvordan læringsmiljøet i overgangen har været for barnet, da "overgange" kan påvirke barnet, ved næste overgang.

Vi er blevet klogere på og mere opmærksom på hvor placerer vi os og hvad gør vi i grupperne.

Viderefører grupper om eftermiddagen da vi nu er 3 om eftermiddagen i vuggestuen. Mødeplan (vuggestuens) er ændret, så der er lige mange voksne om eftermiddagen, som om formiddagen (de fleste dage).

Skemalægge andre opgaver hvem gør hvad hvornår? Tydelighed, når en går fra, at dem der bliver tilbage stepper op, så der er ro og fordybelse i det der arbejdes med.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

I Dagtilbuddet har vi lært om processer og deres positive effekt på den pædagogiske praksis. Vi er blevet særligt opmærksomme på kvaliteten i de forskellige processer; hvorfor har vi processer og hvorfor er processer vigtige, hvilken betydning har de for læringsmiljøet? Det er afgørende, at vi hele tiden har fokus på evaluering og justering af/i læringsmiljøet, som handler om både de fysiske rammer, struktur og personalets tilgang.

I alle huse har arbejdet med vores pædagogiske læringsmiljøer givet anledning til justeringer af den pædagogiske praksis. Nogle justeringer har været små, andre større – læringsmiljøer er ikke stationære, men må tilpasses de børn og voksne der færdes i dem, derfor vil det fortsat være nysgerrighed omkring hvordan vi bedst muligt tilrettelægger den pædagogiske praksis ud fra de børn der er i afdelingen på et givent tidspunkt.

Vi skal fortsat have særlig fokus på inddragelse af børneperspektivet, særligt i forbindelse med vores evalueringer af den pædagogiske praksis.

Organisering og struktur omkring hverdagens rutiner, samt organisering af de voksne vil også fremadrettet have stor fokus.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Bestyrelsen har oprindeligt godkendt første version af den ny styrkede læreplan. Efter at dagtilbuddet har arbejdet med læreplanen gennem året, så er der i slutningen af året en opsamling fra alle afdelinger og en fælles evaluering med udsnit fra det pædagogiske arbejde gennem året.

Bestyrelsen godkender evalueringen og de rettelser det måtte medføre for det kommende arbejde.

Det fremadrettede arbejde

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

I 2021 vil alle afdelinger blive vurderet ud fra ECERS/ITERS kvalitetsmålingen. Vi vil derefter igangsætte handlinger ud fra de enkelte afdelingers målinger.

Derudover vil læringsmiljøerne i de enkelte afdelinger løbende blive justeret og tilpasset i forhold til de børn, der er i grupperne

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Da Tegn på læring2 stadig er nyt for os, vil vi arbejde videre med implementering af dette redskab. Medarbejdere og ledere har brug for at blive sikre i brugen af det og de enkelte afdelinger vil derfor justere sig i forhold til, hvor de er i processen. Når vi har fået resultaterne af Ecers/Iters vurderingerne vil der blive taget udgangspunkt i disse – hidtil har det været medarbejdere og lederes iagttagelser, der har lagt til grund for de temaer/læringsmiljøer der har været arbejdet med.

Medarbejdere der har deltaget i fyrtårns uddannelser vil fremadrettet få en central rolle i at understøtte evalueringskulturen. Dette vil udmønte sig forskelligt i afdelingerne, men der er tanker om at lave fælles arbejdsgrupper for fyrtårnene.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi er blevet opmærksomme på, at vi i afsnittet pædagogisk læringsmiljø udelukkende har haft fokus på det fysiske læringsmiljø. Vi vil derfor justere læreplanen, så det ses, at vi også har fokus på legen, børne og vokseninitierede aktiviteter, rutiner, relationer, samspillet og dialogen ml. børn og voksne.